

FIȘA DISCIPLINEI
Anul universitar 2023-2024
Anul de studiu II / Semestrul II

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	de Drept și Științe Sociale
1.3. Departamentul	de Științe Juridice și Administrative
1.4. Domeniul de studii	Științe Administrative
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii/calificarea*	Administrație Publică/consilier administrația publică – 242201, expert administrația publică – 242202, inspector de specialitate în administrația publică – 242203.

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Drept financiar și fiscal			2.2. Cod disciplină	AP II 14.2		
2.3. Titularul activității de curs	Lect. univ. dr. Bogdan Florea						
2.4. Titularul activității de seminar / laborator	Lect. univ. dr. Bogdan Florea						
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	II	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	C	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	Op

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					5
Tutoriat					-
Examinări					2
Alte activități- pregătire în sesiune					22
3.7 Total ore studiu individual				58	
3.9 Total ore pe semestru				100	
3.10 Numărul de credite**				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<i>Sală curs dotată cu tablă și cu Videoproiector/ Computer, conexiune internet, acces la platforme de învățământ online "Microsoft Teams"</i>
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	<i>Sală curs dotată cu tablă și cu Videoproiector/ Computer, conexiune internet, acces la platforme de învățământ online "Microsoft Teams"</i>

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C4 Aplicarea instrumentelor strategice pentru dezvoltarea instituțională C6 Identificarea, analizarea și rezolvarea problemelor din administrația publică, în mod cooperant, flexibil și eficient
Competențe transversale	CT1 Îndeplinirea la termen, în mod riguros, eficient și responsabil, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor etice și a deontologiei profesionale

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea adecvată a abordărilor fundamentale vizând conceptele, teoriile, paradigmele și metodologiile specifice domeniului juridic și cuprinderea într-o structură unitară și coerentă a principalelor teoretizări și a reperelor valorice recunoscute din domeniul dreptului și din domeniile conexe.
7.2 Obiectivele specifice	Prezentarea logică a organizării sistemului financiar al administrației publice, cu definirea exactă a specificului instituțional și a interdependențelor organizaționale Analizarea și evaluarea organizării instituționale, la nivel central și local din perspectiva finanțelor publice Expunerea și identificarea soluțiilor raportat la aspectele generatoare de conflicte, crize și comunicare neadecvată în materia finanțelor publice utilizând un limbaj juridic adecvat prin raportare la teoriile, principiile și conceptele juridice studiate la materia dreptului financiar și fiscal.

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Noțiuni introductive privind finanțele publice. Obiectul și izvoarele dreptului finanțelor publice	Prelegere, discuții 2 ore	Bibliografie: I. Lazăr, <i>Dreptul finanțelor publice, Volumul I. Drept bugetar.</i> , Ed. C.H.Beck, București, 2022;
2. Bugetul de stat	Prelegere, discuții 2 ore	Bibliografie: I. Lazăr, <i>Dreptul finanțelor publice, Volumul I. Drept bugetar.</i> , Ed. C.H.Beck, București, 2022
3. Procedura bugetară	Prelegere, discuții 2 ore	Bibliografie: I. Lazăr, <i>Dreptul finanțelor publice, Volumul I. Drept bugetar.</i> , Ed. C.H.Beck, București, 2022
4. Bugetele locale	Prelegere, discuții 2 ore	Bibliografie: I. Lazăr, <i>Dreptul finanțelor publice, Volumul I. Drept bugetar.</i> , Ed. C.H.Beck, București, 2022
5. Controlul financiar	Prelegere, discuții 2 ore	Bibliografie: I. Lazăr, <i>Dreptul finanțelor publice, Volumul I. Drept bugetar.</i> , Ed. C.H.Beck, București, 2022;
6. Împrumutul și datoria publică	Prelegere, discuții 2 ore	Bibliografie: 1. I. Lazăr, <i>Dreptul finanțelor publice, Volumul I. Drept bugetar.</i> , Ed. C.H.Beck, București, 2022;
7. Noțiuni generale de drept fiscal	Prelegere, discuții 2 ore	Bibliografie: I. Lazăr, B. Florea, <i>Dreptul finanțelor publice. Volumul II. Drept fiscal și procedură fiscală</i> , Ed. C.H. Beck, București, 2023.
8. Teoria generală a impozitelor: - impozite; - taxe; - contribuții.	Prelegere, discuții 2 ore	Bibliografie: I. Lazăr, B. Florea, <i>Dreptul finanțelor publice. Volumul II. Drept fiscal și procedură fiscală</i> , Ed. C.H. Beck, București, 2023.
9. Impozitele directe: - impozitul pe profit; - impozitul pe veniturile microîntreprinderilor; - impozitul pe venit; - impozitul pe veniturile nerezidenților și pe reprezentanțe; - impozitele și taxele locale.	Prelegere, discuții 2 ore	Bibliografie: I. Lazăr, B. Florea, <i>Dreptul finanțelor publice. Volumul II. Drept fiscal și procedură fiscală</i> , Ed. C.H. Beck, București, 2023.
10. Impozitele indirecte: - taxa pe valoarea adăugată ; - accizele;	Prelegere, discuții 2 ore	Bibliografie: I. Lazăr, B. Florea, <i>Dreptul finanțelor publice. Volumul II. Drept fiscal și procedură fiscală</i> , Ed. C.H. Beck, București, 2023.
11. Raportul juridic fiscal	Prelegere, discuții 2 ore	Bibliografie: I. Lazăr, B. Florea, <i>Dreptul finanțelor publice. Volumul II. Drept fiscal și procedură fiscală</i> , Ed. C.H. Beck, București, 2023.
12. Actul administrativ fiscal	Prelegere, discuții 2 ore	Bibliografie: I. Lazăr, B. Florea, <i>Dreptul finanțelor publice. Volumul II. Drept fiscal și procedură fiscală</i> , Ed. C.H. Beck, București, 2023.

13. Stabilirea și colectarea creanțelor fiscale	Prelegere, discuții 2 ore	Bibliografie: I. Lazăr, B. Florea, <i>Dreptul finanțelor publice. Volumul II. Drept fiscal și procedură fiscală</i> , Ed. C.H. Beck, București, 2023.
14. Controlul fiscal și contestația împotriva actelor administrative fiscale	Prelegere, discuții 2 ore	Bibliografie: I. Lazăr, B. Florea, <i>Dreptul finanțelor publice. Volumul II. Drept fiscal și procedură fiscală</i> , Ed. C.H. Beck, București, 2023.

Bibliografie obligatorie

1. I. Lazăr, *Dreptul finanțelor publice, Volumul I. Drept bugetar.*, Ed. C.H.Beck, București, 2022
2. I. Lazăr, B. Florea, *Dreptul finanțelor publice. Volumul II. Drept fiscal și procedură fiscală*, Ed. C.H. Beck, București, 2023.

Bibliografie opțională

3. I. Lazăr, Măsurile financiar-fiscale și politica Uniunii Europene în domeniul ajutoarelor de stat, Ed. Hamangiu, 2018
4. I. Lazăr, Jurisdicții administrative în materie financiară, Ed. Universul Juridic, 2011;
5. R. Bufan (coord.), *Tratat de drept fiscal. Volumul 1. Teoria generală a dreptului fiscal*, Ed. Hamangiu, București, 2016.
6. R. Bufan, J. Malherbe (coord.), *Tratat de drept fiscal. Volumul 2. Drept fiscal al Uniunii Europene*, Ed. Hamangiu, București, 2018.
7. T. Anghel, *Codul de procedură fiscală. Comentariu pe articole*, Ed. Hamangiu, București, 2020
8. M. Vizoli, *TVA de la A la Z: ghid practic*, ed. a 2-a, Ed. Hamangiu, București, 2023,
9. Șvidchi, N., Regimul fiscal al plăților de dobânzi, Ed. Hamangiu, București, 2023;
10. Dobrinescu L., Baza de impozitare a TVA. O abordare juridica si economica, Ed. Solomon, București, 2023;
11. D. Dascălu D., Marile modificări și marile ratări ale Noului Cod de procedură fiscală. Vol. I. Perspectiva dreptului administrativ, Ed. Hamangiu, București, 2023
- 12.R. Postolache, Drept financiar, ed. a II-a, Ed. C.H. Beck, București, 2014;
- 13.D. Dascălu, Tratat de contencios fiscal, Ed. Hamangiu, București, 2014;
- 14.O. Puie, Tratat teoretic și practic de contencios administrativ, vol . I, Ed. Universul Juridic, București, 2015;
- 15.O. Puie, Tratat teoretic și practic de contencios administrativ, vol . II, Ed. Universul Juridic, București, 2016;
- 16.A.Fanu-Moca, C.D. Popa, Drept financiar public, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2013;
- 17.A. Fanu-Moca, Contenciosul fiscal, ed a 2-a Ed. C.H. Beck, București, 2013;
- 18.S. Gherghina, Drept financiar public., ed. 3, Ed. Ch. Beck, București, 2023;
- 19.M. A. Rațiu, Drept financiar public. Drept bugetar, Ed. Ch. Beck, București, 2013;
- 20.V. Roș, Drept financiar și fiscal. Curs universitar, Ed. Universul Juridic, București, 2016;
- 21.B. Florea, Contractul administrativ ca formă de prestare a serviciilor publice, Ed. Pro Universitaria, București, 2018;
- 22.I. Gliga, Drept financiar public, Ed. All, București, 1994.

8.2. Seminar-laborator	Metode de predare	Observații
1. Noțiuni introductive privind finanțele publice. Obiectul și izvoarele dreptului finanțelor publice	Analiză spețe, discuții, o oră	Bibliografie: I. Lazăr, <i>Dreptul finanțelor publice, Volumul I. Drept bugetar.</i> , Ed. C.H.Beck, București, 2022;
2. Bugetul de stat	Analiză spețe, discuții, o oră	Bibliografie: I. Lazăr, <i>Dreptul finanțelor publice, Volumul I. Drept bugetar.</i> , Ed. C.H.Beck, București, 2022
3. Procedura bugetară	Analiză spețe, discuții, o oră	Bibliografie: I. Lazăr, <i>Dreptul finanțelor publice, Volumul I. Drept bugetar.</i> , Ed. C.H.Beck, București, 2022
4. Bugetele locale	Analiză spețe, discuții, o oră	Bibliografie: I. Lazăr, <i>Dreptul finanțelor publice, Volumul I. Drept bugetar.</i> , Ed. C.H.Beck, București, 2022
5. Controlul financiar	Analiză spețe, discuții, o oră	Bibliografie: I. Lazăr, <i>Dreptul finanțelor publice, Volumul I. Drept bugetar</i> , Ed. C.H.Beck, București, 2022;
6. Împrumutul și datoria publică	Analiză spețe, discuții, o oră	Bibliografie: 1. I. Lazăr, <i>Dreptul finanțelor publice, Volumul I. Drept bugetar.</i> , Ed. C.H.Beck, București, 2022;
7. Noțiuni generale de drept fiscal	Analiză spețe, discuții, o oră	Bibliografie: I. Lazăr, B. Florea, <i>Dreptul finanțelor publice. Volumul II. Drept fiscal și procedură fiscală</i> , Ed. C.H. Beck, București, 2023.
8. Teoria generală a impozitelor: - impozite; - taxe; - contribuții.	Analiză spețe, discuții, o oră	Bibliografie: I. Lazăr, B. Florea, <i>Dreptul finanțelor publice. Volumul II. Drept fiscal și procedură fiscală</i> , Ed. C.H. Beck, București, 2023.

9. Impozitele directe: - impozitul pe profit; - impozitul pe veniturile microîntreprinderilor; - impozitul pe venit; - impozitul pe veniturile nerezidenților și pe reprezentanțe; - impozitele și taxele locale.	Analiză spețe, discuții, o oră	Bibliografie: I. Lazăr, B. Florea, <i>Dreptul finanțelor publice. Volumul II. Drept fiscal și procedură fiscală</i> , Ed. C.H. Beck, București, 2023.
10. Impozitele indirecte: - taxa pe valoarea adăugată ; - accizele;	Analiză spețe, discuții, o oră	Bibliografie: I. Lazăr, B. Florea, <i>Dreptul finanțelor publice. Volumul II. Drept fiscal și procedură fiscală</i> , Ed. C.H. Beck, București, 2023.
11. Raportul juridic fiscal	Analiză spețe, discuții, o oră	Bibliografie: I. Lazăr, B. Florea, <i>Dreptul finanțelor publice. Volumul II. Drept fiscal și procedură fiscală</i> , Ed. C.H. Beck, București, 2023.
12. Actul administrativ fiscal	Analiză spețe, discuții, o oră	Bibliografie: I. Lazăr, B. Florea, <i>Dreptul finanțelor publice. Volumul II. Drept fiscal și procedură fiscală</i> , Ed. C.H. Beck, București, 2023.
13. Stabilirea și colectarea creanțelor fiscale	Analiză spețe, discuții, o oră	Bibliografie: I. Lazăr, B. Florea, <i>Dreptul finanțelor publice. Volumul II. Drept fiscal și procedură fiscală</i> , Ed. C.H. Beck, București, 2023.
14. Controlul fiscal și contestația împotriva actelor administrative fiscale	Analiză spețe, discuții, o oră	Bibliografie: I. Lazăr, B. Florea, <i>Dreptul finanțelor publice. Volumul II. Drept fiscal și procedură fiscală</i> , Ed. C.H. Beck, București, 2023.
Bibliografie obligatorie 1. Lazăr, <i>Dreptul finanțelor publice, Volumul I. Drept bugetar.</i> , Ed. C.H.Beck, București, 2022 2. Lazăr, B. Florea, <i>Dreptul finanțelor publice. Volumul II. Drept fiscal și procedură fiscală</i> , Ed. C.H. Beck, București, 2023. Bibliografie opțională 3. Lazăr, Măsurile financiar-fiscale și politica Uniunii Europene în domeniul ajutoarelor de stat, Ed. Hamangiu, 2018 4. Lazăr, Jurisdicții administrative în materie financiară, Ed. Universul Juridic, 2011; 5. R. Bufan (coord.), <i>Tratat de drept fiscal. Volumul 1. Teoria generală a dreptului fiscal</i> , Ed. Hamangiu, București, 2016. 6. R. Bufan, J. Malherbe (coord.), <i>Tratat de drept fiscal. Volumul 2. Drept fiscal al Uniunii Europene</i> , Ed. Hamangiu, București, 2018. 7. T. Anghel, <i>Codul de procedură fiscală. Comentariu pe articole</i> , Ed. Hamangiu, București, 2020 8. M. Vizoli, <i>TVA de la A la Z: ghid practic</i> , ed. a 2-a, Ed. Hamangiu, București, 2023, 9. Șvidchi, N., Regimul fiscal al plăților de dobânzi, Ed. Hamangiu, București, 2023; 10. Dobrinescu L., Baza de impozitare a TVA. O abordare juridica si economica, Ed. Solomon, București, 2023; 11. D. Dascălu D., Marile modificări și marile ratări ale Noului Cod de procedură fiscală. Vol. I. Perspectiva dreptului administrativ, Ed. Hamangiu, București, 2023 12. R. Postolache, Drept financiar, ed. a II-a, Ed. C.H. Beck, București, 2014; 13. D. Dascălu, Tratat de contencios fiscal, Ed. Hamangiu, București, 2014; 14. Puie, Tratat teoretic și practic de contencios administrativ, vol . I, Ed. Universul Juridic, București, 2015; 15. Puie, Tratat teoretic și practic de contencios administrativ, vol . II, Ed. Universul Juridic, București, 2016; 16. A.Fanu-Moca, C.D. Popa, Drept financiar public, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2013; 17. Fanu-Moca, Contenciosul fiscal, ed a 2-a Ed. C.H. Beck, București, 2013; 18. S. Gherghina, Drept financiar public., ed. 3, Ed. Ch. Beck, București, 2023; 19. M. A. Rațiu, Drept financiar public. Drept bugetar, Ed. Ch. Beck, București, 2013; 20. V. Roș, Drept financiar și fiscal. Curs universitar, Ed. Universul Juridic, București, 2016; 21. B. Florea, Contractul administrativ ca formă de prestare a serviciilor publice, Ed. Pro Universitaria, București, 2018; 22. Gliga, Drept financiar public, Ed. All, București, 1994.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Studiul acestei discipline creează oportunitățile de însușire a noțiunilor teoretice care stau la baza desfășurării activității profesionale în cadrul autorităților și instituțiilor publice. Viitorii profesioniști vor dobândi competențe în utilizarea și

aplicarea conceptelor, principiilor și teoriilor din domeniul juridic financiar și fiscal, pentru identificarea, explicarea și interpretarea normelor juridice naționale, europene și internaționale în rezolvarea unor situații specifice.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Evaluare finală (rezolvarea corectă și completă a cerințelor subiectelor de examen)</i>	<i>Colocviu oral.</i>	90%
10.5 Seminar/laborator	<i>Verificare pe parcurs. Verificarea și notarea referatelor realizate de studenți.</i>	<i>Teste pe parcurs Participarea la studiile de caz discutate</i>	10%
10.6 Standard minim de performanță: dovedirea înțelegerii, însușirii și utilizării a cel puțin 50% dintre cunoștințele specifice dreptului financiar și fiscal, respectiv obținerea notei minim 5. Pentru a atinge standarul minim de performanță studenții trebuie să facă dovada însușirii limbajului juridic de specialitate, a teoriilor, principiilor și conceptelor juridice în materia dreptului financiar și fiscal.			

Data completării
seminar

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament